

Моделі прийняття управлінських рішень	Сфери застосування	Основні характеристики	Ключові поняття
Поведінкова модель	Прийняття рішень в умовах повної або часткової невизначеності	Суб'єкт прийняття рішення не має: – повної вихідної інформації для прийняття управлінського рішення; – повної інформації про всі можливі альтернативи, ймовірності їх настання та наслідки; – здатності або можливості передбачати наслідки реалізації кожної альтернативи.	Обмежена раціональність або досягнення задоволеності
Ірраціональна модель		Рішення приймається без дослідження альтернатив.	Ірраціональність

Джерело: за даними [2].

Ефективність прийнятих управлінських рішень залежить від низки чинників. По-перше, від рівня кваліфікації, знань, досвіду управлінського персоналу. По-друге, від наявності достатньої кількості інформації, яка виступає базою для прийняття рішень. По-третє, від підходів до генерування рішень на підприємстві. В умовах повної визначеності приймаються раціональні управлінські рішення, але у випадку часткової або повної невизначеності важливою є готовність суб'єкта брати на себе відповідальність за прийняте рішення, здатність передбачати ситуацію, приймати інтуїтивні рішення.

Отже, життєстійкість є важливою навичкою суб'єкта управління в процесі прийняття управлінських рішень. Вона стає дедалі більш затребуваною в умовах нестабільності, невизначеності, складності, переходу до дистанційної роботи, стресових ситуацій. Саме тому роботодавці звертають особливу увагу саме на цю навичку. Навичка життєстійкості дозволяє приймати рішення більш виважено, розглядати проблеми підприємства у позитивному ключі та бачити в них резерви для покращення, взаємодіяти та співпрацювати з колегами, що, сприятиме зростанню ефективності управління загалом.

Список використаних джерел: 1. Сергієнко С. Життєстійкість як один із ресурсів особистості. URL: <https://cutt.ly/UTwJC78>. 2. Орлів М. С. Підготовка і прийняття управлінських рішень: навчально-методичні матеріали / упоряд. Г.І. Бондаренко. Київ : НАДУ, 2013. 40 с. URL: http://academy.gov.ua/NMKD/library_nadu/Navch_Posybniky/52a015a3-5ad9-4fd6-8bf0-036e5711013d.pdf.

УДК 657

І. Ю. Мельничук, здобувачка вищої освіти, напряму підготовки 071 «Облік і оподаткування»

Науковий керівник: **М. Ю. Чік**, канд. екон. наук, доцент, доцент кафедри обліку, контролю, аналізу та оподаткування

Львівський торговельно-економічний університет, м. Львів, Україна

ОБЛІК ДОВГОСТРОКОВИХ ФІНАНСОВИХ ІНВЕСТИЦІЙ

Ключові слова: облік, фінансові інвестиції, довгострокові фінансові інвестиції.

У ринковій економіці фінансові інвестиції є основою розвитку будь-якого підприємства. Від ефективного управління інвестиціями залежить розквіт чи занепад суб'єкта господарювання, досягнення ним високого конкурентного становища на ринку. Довгострокові фінансові інвестиції можуть здійснюватися як вкладення підприємства з метою одержання прибутку, здобуття контролю над іншими підприємствами, одержання доступу на певний сегмент ринку, створення інтегрованих корпоративних структур, диверсифікації діяльності тощо. Підвищення якості управління довгостроковими фінансовими інвестиціями та прийняття ефективних управлінських рішень окреслюється необхідністю інформації, у якій домінує інформація, сформована у системі бухгалтерського обліку. Тому особливого значення набувають питання ефективної методики й організації їх обліку.

Питання, що стосуються обліку довгострокових інвестицій, висвітлено в дослідженнях таких українських учених: Ф. Бутинець, П. Куцик, Я. Крупка, С. Голов, М. Пушкар, В. Озеран, В. Онищенко, В. Орлова, Я. Шелест, Л. Сук, М. Чік та інших. Однак немає єдиного підходу до вирішення цієї проблеми, що свідчить про актуальність цього дослідження на сучасному етапі [1].

Під довгостроковими фінансовими інвестиціями розуміють інвестиції на період більше одного року, а також усі інвестиції, які не можуть бути вільно конвертовані. Для узагальнення інформації про наявність та рух довгострокових фінансових інвестицій призначено рахунок бухгалтерського обліку 14 «Довгострокові фінансові інвестиції», який має три субрахунки. За дебетом рахунку відображається інформація про наявність та рух довгострокових фінансових інвестицій (у статутному капіталі інших суб'єктів господарювання), за кредитом – їх вибуття (списання) чи зменшення вартості, а також одержання дивідендів від об'єкта інвестування, якщо облік інвестицій ведеться за методом участі в капіталі.

Враховуючи результати проведеного дослідження, ми пропонуємо обліковувати корпоративні фінансові інвестиції за методом обліку участі в капіталі на субрахунок 141 «Інвестиції пов'язаним сторонам за методом обліку участі в капіталі», інші корпоративні фінансові інвестиції на субрахунок 142 «Інші інвестиції пов'язаним сторонам», боргові інвестиції на субрахунок 143 «Інвестиції непов'язаним сторонам».

При відображенні довгострокових фінансових інвестицій на дату балансу, на наш погляд, підприємство-інвестор має користуватися певною класифікацією. Тому всі довгострокові фінансові інвестиції відповідно до Положення бухгалтерського обліку 12 «Фінансові інвестиції» можна поділити на дві великі групи, а саме:

I. Інвестиції, що надають право власності інвестору.

II. Інвестиції, що не надають право власності інвестору [2].

Цей поділ важливий насамперед тому, що аналітичний облік довгострокових фінансових інвестицій необхідно вести не тільки за об'єктами інвестування, а й за групами (видами) довгострокових фінансових інвестицій та регіональною ознакою, що забезпечить можливість отримання достовірної і своєчасної інформації. Своєчасно подана інформація про операції з довгостроковими фінансовими інвестиціями має важливе значення для керівників, оскільки надає змогу прогнозувати дальший розвиток підприємства, отримання ним доходів від інвестиційної діяльності у майбутньому.

Класифікувати довгострокові фінансові інвестиції важливо і для того, щоб визначити метод оцінки та обліку конкретної інвестиції на дату балансу [3].

Оцінка фінансових інвестицій здійснюється у двох випадках: при безпосередньому придбанні фінансової інвестиції (первісна оцінка) та при складанні фінансової звітності (оцінка на дату балансу). Довгострокові фінансові інвестиції первісно оцінюються та відображаються у бухгалтерському обліку за собівартістю. Вона складається з ціни придбання, комісійних винагород (суми, які сплачуються на користь третіх осіб), мита, реєстраційних зборів та аналогічних платежів, що здійснюються у зв'язку з придбанням прав на фінансові інвестиції, податків, зборів, обов'язкових платежів (якщо вони не відшкодовуються підприємству), інших витрат, безпосередньо пов'язаних з придбанням фінансової інвестиції. Ці витрати виникають у підприємств, якщо фінансові інвестиції вони придбають за грошові кошти. Але не виключена можливість надходження фінансових інвестицій на підприємство способом обміну на цінні папери власної емісії або на інші активи. У цьому випадку собівартість фінансової інвестиції визначається за справедливою вартістю цінних паперів або активів, що обмінюються на фінансові інвестиції [4].

Порядок відображення в обліку надходження фінансових інвестицій в системі управління суб'єктом господарювання – це забезпечення достовірної інформації, яка зобов'язує до об'єктивної оцінки реалій економічних відносин, від яких залежить сучасний рівень і потенційний динамізм інвестиційної діяльності підприємства.

Список використаних джерел: 1. Онищенко В. Актуальні питання застосування методу участі в капіталі. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2006. № 11. С. 15-22. 2. Орлова В. Оцінка фінансових інвестицій та їх вплив на достовірність балансу. *Бухгалтерський облік і аудит*. 2008. № 3. С.40-42. 3. Сук Л., Сук П., Криворот Щ. Облік фінансових інвестицій. *Бухгалтерія в сільському господарстві*. 2010. № 12. С. 32-44. 4. Куцик П., Чік М., Марценюк Р., Макарук Ф. Інтегрована система обліку і внутрішнього контролю в управлінні ринками : [монографія]. Львів : Видавництво Львівського торговельно-економічного університету, 2020. 280 с.